

Vindeygir, hurðar og listar
Gott og búiðt arbeiði.
Hugo Øster's Maskinsníðari,
Til. 216. Tórshavn. Til. 216.

Íslandstíðindi.

Íslendingar mótmæla Trygva og kongi. — Trygvi kröystur seg saman í ráðharrastölinum.

Reykjavík, 22.—4.—31.

Rumbulin er víðvarandi. Fundir verða enn hildnir um allt landið. Íslendingar eru ótolnir á Trygva Þórhallsson, forsetisráðherra, ið ekki vil lætta sær úr ráðharrastölinum, so aðrir kunna koma til. Trygvi er treystur, og hóast hinir báðir ráðharrarnir, Jónas frá Hríflu og Arnason, eru farnir frá, so vikir Trygvi ekki sæti sítt fyrst um sinn.

Trygvi Þórhallsson.

Í skráðgöngu hava sjálfstæðis- og jafnaðarmenn gengið gögn- um goturnar og »demonstrerað» móti ríkisstýrinum og konga- boðunum, ið sliti Allingssetuna. Hesin kongur Íslands verður neyvan so fagnaður hereftir, sum Jorundur hundadagkongur, ið Ísland vil minnast »svo lengi gróa grös í mold, og glóir nokkur stjarna».

Jón Baldvinsson.

Jafnaðarflokkurin, ið styðjað hevur Trygva og hansara stjórn nú í skjólt 4 ár, segði ríkisstýr- inum stríð av hendi. Sjálfstæðis- menn settu so uppskot til vatn- treysti á ríkisstýrið. Trygvi ráðharri, sum er snildur í gerð- um, fekk kong at slíta Allingið, og so var eldur í skálanum. Hvønn einasta dag er okkurt rakið, stundum er tað móti kongi og danaveldinum, men eini móti tí friðarliga danska sendiharranum í Reykjavík, Fontenay. At Trygvi bæði dag og stund stendur fyrri høggi, er sjálvsagt. Men hann er treystur og ágrýtin, og hann fellur neyvan fyrr enn fólkio settur hann frá við valini í summar.

Bj.

Der skal frisk Lud til hver Kedel Vasketøj

Selv naar man bruger et saa enestaaende godt Vaskemiddel som Persil, maa man ikke bruge den samme Lud 2 Gange til at koge Vasketøjet i. Dog kan den kogte, brugte Lud udmærket anvendes til at vaske grovere broget Tøj som Viskestykker, Køkkenhaandklæder, Kitler, etc. første Gang.

Men til den hvide Vask er det nødvendigt at lave en kold frisk Lud til hver Kedel. Til hver 3 Spande Vand bruges 1 lille Pakke Persil, uden nogenomhelst Tilsetning! Den, der vasker saaledes, giver ikke alene sit Tøj den mest skaa- somme Behandling, men faar tillige den smukkeste Vask.

Persil til al Slags Vask

Enefabrikanter: Henkel & Co., A.-S. — København.

Alfons XIII. Den sidste Bourbon.

Ormstukken og raadden i hele sit Fundament styrtede den aarhundredgamle spanske Trone sammen, da Folkets Foraarsstorm blæste op.

Det var det fjerde af de »store» Dynastier, vor Generation har set fejte væk fra Trone og Krone og Magt. Efter Ruslands Romanover fulgte Tysklands Hohenzollere og Østrigs Habsburgere. Nu kom saa de spanske Bourboner. Et Par Menneske- aldre længere end deres franske Slægtninge holdt de spanske Bourboner sig paa Tronen, men forlængede de end derved deres Plads i Historien, saa kastede de ikke øget Glans over deres Eftermæle.

Nu lyder Dommen haardt over Alfons, der søgte at spille Diktator-Konge trods Ed paa Forfatning og Folkefrihed. Han var uordholdende, upaalidelig, en Hallunk, ja, en Æsel. Men var han end alt dette, saa var han dog dermed blot en tro Ætling af tidligere spanske og franske Bourbon-Fyrster. Han var arveligt belastet, kan det siges. Maaske vil han selv foretrække at udtrykke det, at han ejede »en gammel Slægtsarv» — hans Ulykke blev det, at han troede, at denne Slægtsarv kunde trives i det 20. Aarhundrede.

»Alfons XIII. er — efter at Hohenzollerne og Habsburgerne er forsvundet — den sidste Repræsentant for, om ikke just den guddommelige Ret, saa dog for den bag en demokratisk Skin-Forfatning formummende personlige Magt», skrev Internationales Fører, Emile Vandervelde, da Alfons i 1923 var med til Primo de Riveras Statskup. Havde Alfons været klog, vilde han have forstaaet, at det var halsløs Gerning at ville fortsætte i de Spor, der havde ført de tre andre Dynastier i Undergangen. Men han var ikke klog paa Statsstyrer — bare klogtig til politiske Hof-Intriger.

Konge i Moders Liv.

Den 17. Maj fylder Senor Alfons Bourbon (eller maaske bør han efter engelsk Mønster kaldes Mister) 45 Aar. Han kan da samtidig fejre 45 Aarsdagen for sin Tiltraeden som Konge. Hans Fader var nemlig død af Tuberkulose 5 Maaneder forud for hans Fødsel. I hele Alfons' Opvækst regerede hans Moder som forsigtig parlamentarisk optrædende Dronning. I 1902 overtog den 16-aarige Yngling Konge- magten.

Som Barn var Alfons en Svæklings vistnok belastet med Arv fra Faderens Sygdom.

Megen Sport hærdede den unge Fyrste. Og Senor Bourbon vil i sit Otium kunne trøste sig med, at hans Barnekongedomme i hvert Fald gav ham Betingelser for en saa sund Opvækst som ikke mange af hans Folks Smaaborn.

Om Alfons' Dygtighed som Sportsmand fortælles nu mange Historier. Det bør maaske ogsaa erindres, at da Primo de Rivera i 1923 foretog sit fascistiske Statskup deltog Alfons i visse Sportsfestligheder borte fra Madrid. Men det berettes, at han modtog Meddelelsen om Stats- kupet med et meget sigende Smil. Det var da ogsaa faktisk ham, der stod bagved.

Bomberne i Paris og Madrid.

De elendige Forhold for den brede spanske Befolkning be- virkede navnlig omkring Aar- hundredskiftet, at der var en udbredt anarkistisk Bevægelse i Spanien. Den gav sig Udtryk i forskellige Attentater.

Mest kendt er to Attentater. Det ene foregik i 1905 i Paris, da den unge Alfons paa en Rundrejse til forskellige Stater ogsaa aflagde Besøg i Paris. Nogle spanske Anarkister kaste- de da en Bombe mod den Vogn, hvori Alfons og President Loubet kørte gennem Paris. Ingen af dem kom dog til Skade.

Endnu mere kendes og huskes det ubyggelige Attentat i Madrid Aaret efter. Da Alfons den 31. Maj 1906 havde holdt Bryllup med den engelske Prinsesse Ena af Battenberg og kørte til Slot- tet fra Kirken, kastede en Anar- kist en Bombe mod Vognen. Kongeparret forblev uskadt, men flere andre dræbtes.

Det saa uhyggeligt indledede Ægteskab har i hvert Fald været uheldigt, for saa vidt som det viste sig, at tidligere Slægters Degeneration brød frem. Af de 5 Børn i Ægteskabet er flere, deriblandt den tidligere Kron- prins, lidende af den uhyggelige Blødersygdom. For Resten den samme Sygdom, som den rus- siske Tronfølger led af.

»Se, det er min Mussolini».

I en lang Aarrække var Alfons meget parlamentarisk som Konge. Naar han i 1923 gik ud paa Diktaturets Linie, var det sikkert under Paavirkning af to Omstændigheder. Den ene var det fortvivlede Felttog i Ma- rokko, hvor Alfons havde en

ikke ringe Medskyld og derfor frygtede den parlamentariske Kritik. Den anden Omstændig- hed var en vis Paavirkning af det nye Mussolini-Styre i Italien.

Karakteristisk berettes, at Alfons under et senere Besøg i Rom præsenterede Primo de Rivera for den italienske Konge med Ordene: »Dette er min Mussolini». — Med hvilke Fo- lelser mon Kong Victor Emanuel og Mussolini i disse Dage mod- tager Telegrammerne fra Madrid?

Hvor ilde lidt Kong Alfons blev paa Grund af Diktaturet, fortælles der i denne Tid umaad- deligt mange Historier om. Her en ret ukendt Tildragelse: Da Universitetet i 1927 i Anledning af 25 Aarsdagen for Alfons' Myndighedserklæring vilde ud- nævne ham til Æresdoktor, ud- sendte ikke mindre end 14 af Universitetets Professorer med det socialdemokratiske Partis Leder, Professor Juan de Be- steiro i Spidsen, en offentlig Protest mod denne Æresbevis- ning til Diktator-Kongen. Saa- dant er kun tænkeligt i et Land, hvor Kongen har sat sin Anse- else overstyr.

Bedstemoder og Oldefader ogsaa jaget væk.

Maaske vil Alfons XIII. trøste sig med, at hans Skæbne ikke er værre end saa mange af hans Slægts, ja, bedre, for saa vidt som han jo er undgaet den Guillotine, der blev hans franske Slægtning Ludvig XVI's Skæbne.

I hans egen nærmeste Slægt kan han finde Forbilleder. Hans Bedstemoder, Isabella, blev jaget bort 1868. Hun havde paa den ene Side plaget Spanien med et til det yderste bigot katolsk Re- gimente, paa den anden Side havde hun sat sin Anseelse baade i Spanien og andre Lande overstyr ved et fantastisk Stor- forbrug af Elskere. Den eneste, der holdt paa hende, var Paven; han tildelte den fromme Dame »den gyldne Rosens Orden».

Alfons' Oldefader, Ferdinand VII., blev to Gange forjaget. Den ene Gang var det af Napoleon, den anden Gang af det spanske Folk. Han vendte tilbage og be- lønnede Spanien med at føre et yderst reaktionært Regiment og tilsidesætte den Nationalfor- samling, der faktisk havde red- det Landet.

Udelukket er det vel ikke, at Alfons tænker sig noget i Ret- ning af en lignende Gjenrejsning af Tronen, som det er sket til- ligere. Men han regner da for- kert. Det er bl. a. et Tidens Tegn, som han kunde lære af, at i Tyskland er der vel mange Tilhængere af et fascistisk Dik- tatur, men yderst faa taler om Kejsersens Tilbagekomst.

Arbejdsløs — men dog ikke nødlidende.

Senor Alfons Bourbon melder sig nu ogsaa i de arbejdsløse Fyrsters efterhaanden talrige Rækker. Men han kommer ikke til at lide Nød. I hvor høj Grad den spanske Stat vil yde ham Pension, er vel usikkert, men med det udprægede Forretnings- talent, Alfons hidtil har udvist, er det mest sandsynligt, at han har søgt at skaffe sig visse Løf- ter i den Retning.

Men dertil kommer, at den spanske Kongefamilie fra gam- mel Tid ejer umaadelige Rig- domme. Disse har den redte Fascist-Fyrste ikke forsmædet at øge ved Spekulationer i Jord og Industrivirksomheder.

»Den sidste Bourbon» vil da i den kommende Tid kunne nyde Livet rundt paa de flot- teste Badesteder og de mest notable Sportspladser, mens det spanske Folk nøjsommelig maa slide for at genjætte og videre- udvikle det Spanien, han var med til at misregere.

Úr Feroyum.

Tórshavn.

Grótvirki.

Tað sær nú út, sum grótvirkið er í ljósmála. Tað er ættlanin at sprengja nakað av gróti yviri við havnarlássið fyrri fyrst, áðrenn henda arbeiðsgreinin endiliga verður sett á stovn. Endiliga eru vit so langt.

Nógv ferðafólk.

»Dr. Alexandrina», ið var her fríggjakvøldið, hevði hópin av ferðafólki við. Umframt at 20 vóru við til Feroyar, vóru ikki minni enn 80 ferðafólk til Íslands.

Til fylkislækna

Í Norðuroygjum er útnevndur dr. Svend Kofod, ið er føddur á Állinge, Bornholm, og seinast hevur verið lækni í Nyborg. Hesin víggið lækni er 34 ára gamal.

Gymnasikopvis-ningen

I Torsdags havde samlet en Masse interesserede Tilskuere. Denne Gang, som sidst, var der et Herre- og et Damehold. Medens Herreholdet gennem Aarene har vundet sig en Plads blandt Publikum, maa det glæde enhver sportsinteresseret, at Dameholdet nu er saa godt med, at det kun er et Tidsspørgsmaal indtil det er naaet lige vidt.

Pokalerne tildeltes Frk. Sanna Johansen og Hr. Sofus Viðstein.

f.